

Status for arbejdet i klyngerne med Idé- og udviklingskataloget for det nære sundhedsvæsen

1. Baggrund

Sundhedskoordinationsudvalget har derfor med afsæt i Sundhedsaftalen 2011–2014 igangsat en udviklingsproces. Som et led i processen frem mod et mere integreret, koordineret og samarbejdende sundhedsvæsen i 'det nære', er der i november 2011 udarbejdet et idé- og udviklingskatalog for det nære sundhedsvæsen.

Processen har indtil videre inddraget en række aktører. Der er eksempelvis blevet afholdt en tværsektoriel innovationsdag med deltagelse af politikere, interesseorganisationer, ledelsesrepræsentanter og fagfolk fra alle sektorer.

For i højere grad at målrette og koncentrere indsatsen har Sundhedskoordinationsudvalget prioriteret to temaer, der skal arbejdes videre med i processen:

- Behandling og samarbejde i eget hjem
- Egenomsorg og mestring

Derudover kan temaerne kompetenceløft og teknologi/telemedicin med fordel indgå i arbejdet.

Det er nu en opgave for klyngerne at arbejde videre med tværsektorielle indsatser indenfor de prioriterede temaer og dermed bidrage til at realisere udviklingen og styrkelsen af det nære sundhedsvæsen. Dette kan ske dels ved, at klyngerne tager afsæt i de foreslåede idéer i kataloget eller udvikler nye initiativer, dels ved at arbejde videre med igangværende initiativer og samtidigt sikre, at der sker en systematisk erfaringsopsamling og dokumentation.

I forbindelse med arbejdet med idé- og udviklingskataloget har klyngerne indrapporteret en kort status for arbejdet, som er indarbejdet i nærværende notat. Det skal understreges, at der er en række tværsektorielle initiativer i gang i klyngerne, som ikke er nævnt i denne status. Dette notat har udelukkende fokus på de indsatser, som klyngerne har prioriteret i forbindelse med arbejdet i regi af idé- og udviklingskataloget.

2. Status for arbejdet i klyngerne

Randers-klyngen (Randers, Favrskov, Norddjurs og Syddjurs)

Randersklyngen har udpeget følgende indsatser:

- Projekt Sundhedsstrategisk ledelse af det nære sundhedsvæsen. Samarbejdet tager afsæt i en fælles vision: "Randersklyngen - et sundhedsvæsen uden knaster".

Den bærende idé i samarbejdet er, at det er en central ledelsesopgave i alle sektorerne at have fokus på det tværsektorielle samarbejde og tænke i nye løsninger. Forandring skal således skabes gennem en ny form for ledelse på sundhedsområdet. Det overordnede mål i projektet er at udvikle sundhedsstrategiske ledere, der skaber konkrete modeller for bedre samarbejde og opgaveoverdragelse. For at omsætte visionen til praksis gennemfører Randersklyngen fælles kompetenceudvikling af ledere i klyngen. Endvidere skal der udvikles nye modeller for samarbejde og koordinering på tværs af kommune, hospital og almen praksis. Mere information om projektet kan findes på www.sundhedsledere.dk.

I perioden 2012-2013 gennemfører Randersklyngen fælles skolebænk for ledere på hospitalet og i kommunerne. Skolebænken skal blandt andet inspirere til at tænke i nye løsninger og give ledergruppen redskaber til at arbejde med innovation og forandringer. Desuden etableres fem såkaldte laboratorier. Laboratorierne danner rammen om et intensivt, tværsektorielt udviklingsarbejde med det formål at udvikle og afprøve nye modeller for samarbejde.

Det første laboratorium vedrører temaet behandling i eget hjem af borgere med KOL.

Det næste laboratorium vil dreje sig om forebyggelse af indlæggelser.

Der er endnu ikke fastsat temaer for de sidste tre laboratorier.

Midt-klyngen (Silkeborg, Viborg og Skive)

Midtklyngen har prioriteret følgende indsatser i det kommende arbejde:

- IV-behandling i eget hjem
Der er igangsat et samarbejde om IV-behandling i eget hjem i såvel den gamle Silkeborg-klynge og den gamle Viborg-klynge. Den nye Midtklynge har udpeget IV-behandling i eget hjem, som et særligt indsatsområde. Klyngen vil arbejde på dels at evaluere ordningen, dels at se på muligheden for at udbrede en ensartet ordning i klyngen. Herved vil der også

være et fundament for mulig stor skala i forhold til de øvrige klynger.

- Telemedicin i et mestringsperspektiv
Midt-klyngen vil desuden arbejde med telemedicin som redskab til godt samarbejde mellem sektorerne og egenmestring hos patient/borger. Fokus vil være på et ændret 'mindset' således at patient/borger styrer egen sygdom og ikke omvendt. Der skal i projektet være opmærksomhed på den kommunale vinkel og på hvordan kommunerne er ansvarlige i samarbejdet.

Århus-klyngen

Århus-klyngen har prioriteret følgende indsatser:

- Telemedicinsk behandling af borgere med ALS (Amyotrofisk lateral sclerose)
Den telemedicinske løsning skal fungere som en fælles kommunikationsplatform mellem patienten, kommunen, hospitalet og praktiserende læge.
- Opfølgende hjemmebesøg med inddragelse af telemedicin.
- Videreudvikling af samarbejdet om behandling i eget hjem vedr. ældre medicinske patienter og patienter med apopleksi.
- Omlægning af patientforløb.

Århus-klyngen har fokus på en række nye tiltag inden for omlægning af patientforløb. Der arbejdes med patientinventering som en mulighed for at identificere områder, der kan bidrage til en øget fokus på patientforløb og involvering af primærsektoren.

Partere ønsker at undersøge og arbejde med IV-behandling i eget hjem. På baggrund af patientinventeringerne vil det være muligt at vurdere omfanget af patienter, der er indlagt mhp. modtagelse af IV-behandling, ligesom det forventes, at der kan udpeges nogle relevante patientgrupper for det videre arbejde.

Da der er god effekt for anvendelsen af VAC-behandling (sårbehandling ved hjælp af vaccum) er det en forventning, at patientgruppen, der modtager denne behandling, vil være stigende. Parterne vil derfor sammen udarbejde en beskrivelse af VAC-behandling med henblik på, at patienter kan fortsætte VAC-behandling i eget hjem med inddragelse af Aarhus Kommune efter udskrivelse i samarbejde med hospitalet.

- Samarbejde om akutområdet og den ældre medicinske patient.
- Samarbejde om egen omsorg/mestring
Der arbejdes på indsatser med udgangspunkt i en rehabiliterende tilgang samt patientkompetence og stratificering af indsatsen til borgerne.

Samsø

Samsø har særlig fokus på at styrke egenomsorgen via eksempelvis patientuddannelser samt styrket træning af ældre borgere. Samsø er som udgangspunkt dækket af de udgående teams fra Århus Universitetshospital herunder telemedicinske ordninger ift. psykiatri og diabetiske fodsår.

Udviklingen af Samsø Syge- og sundhedshus er fortsat en høj prioritet.

Horsens-klyngen (Horsens, Hedensted, Odder og Skanderborg)

Horsens-klyngen har prioriteret følgende:

- 'Aktiv hverdag' og 'Fra patient til borger – og fremtidens sygepleje'
Kommunerne er i gang med at udbrede aktiv hverdag (også kaldet hverdagsrehabilitering). Disse initiativer suppleres med projekt "Fra patient til borger – og fremtidens sygepleje". Der er tale om et innovativt kompetenceudviklingsprojekt, der skal udvikle nye måder at møde borgerne på. Initiativet tager sit afsæt i sygeplejen, men kan spredes undervejs til de øvrige faggrupper.
- **Audit af forebyggelige indlæggelser**
Der er taget initiativ til at undersøge og vurdere mulighederne for at forebygge u hensigtsmæssige indlæggelser for patienter, der indlægges på akutafdelingen.
- **På forkant med sundhed – en fælles tværsektoriel borgerterminal til en udvalgt kronikergruppe**
Horsens Kommune og Hospitalsenheden Horsens vil med en fælles tværsektoriel indsats udvikle og afprøve en fælles borgerterminal. Borgerterminalen skal være et tilbud til udvalgte borgergrupper med en kronisk sygdom, hvor det valgte telemedicinske udstyr (borgerterminalen) er fælles på tværs af sektorerne, og hvor medarbejderne, der behandler og udfører opgaverne er fælles organiseret. Det er ambitionen, at

På Forkant skaber en ramme for tværsektorielt samarbejde, der har potentiale for at blive udbredt i stor skala.

Vest-klyngen (Ringkøbing-Skjern, Lemvig, Holstebro, Herning, Ikast-Brande og Struer)

Vestklyngen har prioriteret følgende:

- Tværsektoriel udvikling af neurologi-området. Vestklyngen vil arbejde med gode overgange og sammenhængende forløb gennem kompetenceudvikling, dialog og samarbejde i forbindelse med de kommende omlægninger på neurologi-området og opgaveoverdragelse. Samtidigt planlægges en audit på området for derved at trække læring ud af de forløb, hvor det er gået godt, og de forløb, hvor det kunne være gjort bedre.

Derudover vil Vest-klyngen indenfor rammen af idekataloget arbejde med følgende temaer: Prioritering (LEON-princippet), kronikerområdet, den akutte tilstand (akutstuer, geriatri-teams), den terminale patient (shared care) samt data og kommunikation.

Psykatri-området

På temagruppen for voksenpsykiatri er det besluttet, at psykiatri-klyngerne arbejder med følgende temaer:

- Helbredsundersøgelser
- Telekommunikation

En mere konkret udmøntning af indsatserne vil ske i klyngerne i løbet af foråret 2012.

På det børnepsykiatriske område har Region Midtjylland søgt satspuljemidler til 'Børne- og ungdomspsykiatrisk vurderings- og rådgivningsprojekt'. I korte træk går projektet ud på, at regionspsykiatrien udfører rådgivnings- og vejledningsopgaver overfor kommuner og almen praksis samt gennemfører korte vurderingsforløb i forhold til børn og unge, som befinder sig i gråzonen mellem primær og sekundær sektor. Projektet skal således sikre, at børn og unge i gråzonen hurtigt får den rette støtte.

Der forventes en tilbagemelding fra ministeriet ultimo april 2012. Projektet er en af de 8 ideer, som er nævnt i Idé- og udviklingskataloget.